

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn [sopimuksen 16 artiklassa](#) (aiempi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 286 artikla) täsmennetään, että "jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan" ja edellytetään säädösten antamista henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyn ja tietojen vapaan liikkuvuuden osalta. Näitä säädöksiä sovelletaan EU:n toimielimiin ja elimiin, jotka on perustettu perussopimuksella tai sen nojalla.
- Luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun [asetuksen \(EU\) 2018/1725](#) tarkoituksena on toteuttaa SEUT-sopimusta ja antaa henkilöille täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia, määrittää rekisterinpitäjien tietojenkäsittelyvelvollisuudet ja perustaa riippumaton valvontaviranomainen.
- Asetuksen (EU) 2018/1725 tavoitteena on suojata luonnollisia henkilöitä unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä sekä henkilötietojen vapaata liikkuvuutta näiden välillä tai muille unioniin sijoittautuneille vastaanottajille. Seuraavassa esitetään määritelmiä, jotka koskevat henkilötietojen suojelua ja siihen liittyviä aiheita, ja annetaan tietoa henkilötietojen suojelusta tilintarkastustuomioistuimessa.

Tietosuojaperiaatteet

Rekisterinpitäjä vastaa siitä, että tilivelvollisuuden periaatetta on noudatettu. Sen on lisäksi pystyttävä osoittamaan periaatteen noudattaminen (osoitusvelvollisuus). Jokaisen henkilötietoja käsittelevän on oltava tietoinen tietyistä peruseriaateista, joiden mukaan

- tietoja on käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi
- tietoja on käsiteltävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten (käyttötarkoitussidonnaisuus)
- tietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa niihin tarkoituksiin, joita varten niitä käsitellään (tietojen minimointi)
- tietojen on oltava täsmällisiä ja tarvittaessa päivitettyjä (täsmällisyys)
- tietoja ei säilytetä kauemmin kuin on tarpeen (säilytyksen rajoittaminen)
- tietoja on käsiteltävä tavalla, jolla varmistetaan henkilötietojen asianmukainen turvallisuus (eheys ja luottamuksellisuus)
- tietoja ei siirretä kolmansille osapuolille ilman asianmukaisia varotoimia
- tietojen käsittelyssä on noudatettava rekisteröidyn oikeuksia.

Mitä tarkoitetaan henkilötietojen käsitteellä?

- Henkilötiedoilla tarkoitetaan tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön (rekisteröity) liittyviä tietoja.
- Tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.
- Erityisiä tietoryhmiä koskevaa käsittelyä ovat määritelmän mukaan sellaisten henkilötietojen käsittely, joista ilmenee rotu tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys, sekä geneettisten tietojen käsittely, biometristen tietojen käsittely luonnollisen henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten tai terveystietojen taikka seksuaalista suuntautumista koskevien tietojen käsittely. Näiden tietojen käsittely on kiellettyä tietyin poikkeuksin (asetuksen (EU) 2018/1725 10 artikla).

Rekisterinpitäjä ja rekisteröity

Rekisterinpitäjä on EU:n toimielin tai elin, pääosasto, yksikkö tai muu organisatorinen kokonaisuus, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot.

Tilintarkastustuomioistuimessa rekisterinpitäjiä ovat tilintarkastustuomioistuimen jäsenet, pääsihteeri, johtajat ja toimialapäälliköt.

Jokaista käsittelytoimintaa varten on nimettävä rekisterinpitäjä, ja käsittelytoimesta on ilmoitettava ennakolta toimielimen tietosuojavastaavalle.

Rekisteröidyllä tarkoitetaan henkilöä, jonka henkilötietoja rekisterinpitäjä kerää, pitää hallussaan tai käsittelee.

Henkilötietojen käsittelijä

Jos rekisterinpitäjät eivät itse käsittele henkilötietoja, sen tekee henkilötietojen käsittelijä heidän puolestaan. Henkilötietojen käsittelijöiden on annettava riittävät takeet vaadittujen teknisten ja organisatoristen turvatoimenpiteiden

osalta ja varmistettava, että kyseiset toimenpiteet toteutetaan. Henkilötietojen käsittelijä voi olla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, viranomainen, virasto tai muu elin, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun ja ainoastaan rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti. Sekä rekisterinpitäjää että henkilötietojen käsittelijää sitoo henkilötietojen käsittelyä sääntelevä sopimus tai säädös.

Yhteyshenkilö (valtuutettu rekisterinpitäjä)

Rekisterinpitäjä nimittää yhteyshenkilön (eli valtuutetun rekisterinpitäjän), joka toimii rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti. Yhteyshenkilön tehtävänä on laatia ilmoitukset, jotka asianomainen rekisterinpitäjä (validoinnin jälkeen) lähettää tietosuojavastaavalle, ja olla tarvittaessa yhteydessä tietosuojavastaavaan.

Tietosuojavastaava

- Jokaisessa toimielimessä on yksi tai useampia tietosuojavastaavia, jotka varmistavat riippumattomasti, että toimielin soveltaa henkilötietoihin tietosuojaperiaatteita. Kukin tietosuojavastaava pitää rekisteriä kaikista henkilötietojen käsittelytoimista toimielimessään. Lisäksi tietosuojavastaavat antavat neuvoja ja suosituksia oikeuksista ja velvollisuuksista. He ilmoittavat Euroopan tietosuojavaltuutetulle, jos henkilötietojen käsittelyyn liittyy riskitekijöitä (ks. jäljempänä), ja vastaavat tämän pyyntöihin. He voivat tutkia seikkoja ja tapauksia pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.
- Tilintarkastustuomioistuimen tietosuojavastaavana on kesäkuusta 2010 lähtien toiminut Johan Van Damme, jota avustaa Dominique Savonitto.

Mikä on ilmoitus (seloste käsittelytoimista) ja kuka siitä huolehtii?

- Ilmoitus on ennakkotiedote, jonka rekisterinpitäjä antaa tietosuojavastaavalle jokaisesta (manuaalisesta tai sähköisestä) käsittelytoimista, joka koskee henkilötietoja. Sitä vaaditaan vain, jos käsittelyn kohteena ovat henkilötiedot.

Mitä tarkoitetaan tietosuojavastaavan rekisterillä?

- Rekisteri on tietokanta, joka sisältää kaikki ilmoitukset, jotka rekisterinpitäjät lähettävät tietosuojavastaavalle henkilötietojen käsittelystä. Asetuksen (EU) 2018/1725 31 artiklassa edellytetään, että tietosuojavastaava ylläpitää rekisteriä käsittelytoimista ja että rekisteri on julkisesti saatavilla.

Mikä on rekisteri?

- Asetusta (EU) 2018/1725 sovelletaan kaikissa tapauksissa, joissa käsitellään henkilötietoja, jotka muodostavat rekisterin osan tai joiden tarkoitus muodostaa rekisterin osa. "Rekisterillä" tarkoitetaan mitä tahansa jäsenneiltyä henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, joka on saatavilla tietyin perustein, oli tietojoukko sitten keskitetty, hajautettu tai toiminnallisin tai maantieteellisin perustein jaettu.
- Rekisterin sijainnilla ei ole merkitystä. Se voi sijaita tilintarkastustuomioistuimen tasolla mutta myös toimielinten, kansallisella, alueellisella, paikallisella tai jopa "yksityisellä" tasolla (tarkastettavassa yrityksessä).

Mitä tarkoitetaan käsittelyllä?

Käsittely kattaa kaikki sellaiset toimet tai toimien kokonaisuudet, joita kohdistetaan henkilötietoihin joko automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muutoin, kuten tietojen kerääminen, tallentaminen, järjestäminen, säilyttäminen, kysely, käyttö, luovuttaminen siirtämällä, poistaminen tai tuhoaminen.

Mitä tarkoittaa lainmukainen käsittely?

- Asetuksen 5 artiklassa todetaan, että henkilötietojen käsittelyn on oltava joko tarpeen tai perustuttava suostumukseen. Henkilötietoja saadaan käsitellä ainoastaan, jos
  - a) käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi EU:n lainsäädännön perusteella tai EU:n toimielimelle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi
  - b) käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi
  - c) käsittely on tarpeen sellaisen sopimuksen täytäntöön panemiseksi, jossa rekisteröity on osapuolena, tai sopimuksen tekemistä edeltävien toimenpiteiden toteuttamiseksi rekisteröidyn pyynnöstä
  - d) rekisteröity on yksiselitteisesti antanut suostumuksensa (vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen tahdonilmaisu, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn)
  - e) käsittely on tarpeen rekisteröidyn elintärkeiden etujen suojaamiseksi.
- Rekisterinpitäjä on vastuussa sen varmistamisesta, että henkilötietoja käsitellään asianmukaisesti ja lainmukaisesti.

Soveltamisala

- Aina tilintarkastustuomioistuimen osaston käsitellessä (manuaaliseen tai sähköiseen) rekisteriin sisältyviä henkilötietoja, ja riippumatta rekisterin sijainnista, sen sisältämien henkilötietojen tyypistä ja käsittelyn tarkoituksesta, kyseessä katsotaan olevan asetuksessa (EU) 2018/1725 tarkoitettu henkilötietojen käsittelytoimi. Asetusta (EU) 2018/1725 sovelletaan myös tapauksissa, joissa tilintarkastustuomioistuimen osaston käsittelemät henkilötiedot on tarkoitettu osaksi rekisteriä.
- Tällaisesta käsittelystä on ilmoitettava tietosuojavastaavalle käyttäen tilintarkastustuomioistuimessa toiminnassa olevaa ilmoitusjärjestelmää (seloste käsittelytoimista).

Rekisteröidylle ennen henkilötietojen keräämistä annettavat tiedot (asetuksen (EU) 2018/1725 15 artikla) ja henkilötietojen käsittelyä koskevat rekisteröidyn oikeudet (asetuksen 2018/1725 17–24 artikla)

- Rekisterinpitäjän on annettava rekisteröidylle seuraavat käsiteltäviä tietoja koskevat tiedot:
  - rekisterinpitäjän nimi ja yhteystiedot
  - tietosuojavastaavan yhteystiedot
  - henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset sekä käsittelyn oikeusperusta
  - mahdolliset henkilötietojen vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät
  - tarvittaessa tieto siitä, että rekisterinpitäjä aikoo siirtää henkilötietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle, ja tieto tietosuojan riittävyttä koskevan komission päätöksen olemassaolosta tai puuttumisesta, tai jos kyseessä on 48 artiklassa tarkoitettu siirto, tieto sopivista tai asianmukaisista suojaustoimista ja siitä, miten niitä koskevasta selostuksesta saa jäljennöksen tai minne selostus on asetettu saataville
  - henkilötietojen säilytysaika tai, jos kyseisen tiedon antaminen ei ole mahdollista, tämän ajan määrittämiskriteerit
  - tieto oikeudesta tarkastella henkilötietoja ja vaatia, että epätarkat ja epätäydelliset tiedot oikaistaan ilman aiheetonta viivytystä
  - tieto oikeudesta pyytää tietyin ehdoin henkilötietojen poistamista tai niiden käytön rajoittamista
  - tieto oikeudesta milloin tahansa vastustaa henkilötietojen käsittelyä soveltuviissa tapauksissa henkilökohtaiseen erityiseen tilanteeseen liittyvillä perusteilla sekä oikeudesta siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
  - tieto oikeudesta peruuttaa suostumus milloin tahansa (jos käsittely perustuu suostumukseen)
  - tieto oikeudesta olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn, kuten profilointiin, ja jolla on rekisteröityä koskevia oikeusvaikutuksia tai joka vaikuttaa häneen vastaavalla tavalla merkittävästi
  - tieto oikeudesta tehdä kantelu Euroopan tietosuojavaltuutetulle
  - tieto siitä, onko henkilötietojen antaminen lakisääteinen tai sopimukseen perustuva vaatimus taikka sopimuksen tekemisen edellyttämä vaatimus, sekä siitä, onko henkilötietojen antaminen pakollista ja mitkä ovat tällaisten tietojen antamatta jättämisen mahdolliset seuraukset
  - tieto siitä, aikooko rekisterinpitäjä käsitellä henkilötietoja edelleen muuhun tarkoitukseen kuin siihen, johon henkilötiedot kerättiin, tiedot tästä muusta tarkoituksesta ja kaikki asiaankuuluvat lisätiedot (säilytysaika, oikeudet, jne.).
  - tieto oikeudesta pyytää tiedottamaan mahdollisuuksien mukaan henkilötietoja koskevista muutoksista muille tahoille, joille henkilötietoja on luovutettu

Pyynnöt on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta. Tätä määräaikaa voidaan tarvittaessa jatkaa kahdella kuukaudella.

Euroopan tietosuojavaltuutettu:

- [Euroopan tietosuojavaltuutettu](#) on asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti perustettu riippumaton valvontaviranomainen. Henkilötietojen käsittelyssä Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtävänä on varmistaa, että unionin toimielimet ja elimet kunnioittavat luonnollisten henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia, erityisesti heidän oikeuttaan yksityisyyden suojaan. Lisäksi Euroopan tietosuojavaltuutettu vastaa ohjeiden antamisesta EU:n toimielimille ja elimille sekä rekisteröidylle kaikista henkilötietojen käsittelyä koskevista seikoista.
- Rekisterinpitäjien on tehtävä yhteistyötä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa ja etenkin annettava pääsy asianomaisiin tietoihin.